

Vertegenwoordiging bij wilsonbekwaamheid

Vertegenwoordiging bij wilsonbekzaamheid

Met deze folder wil ActiVite cliënten en hun naasten informeren over de begrippen 'vertegenwoordiging' en 'wilsonbekzaamheid'. ActiVite vindt het van belang dat cliënten en vertegenwoordigers goed geïnformeerd zijn over de rechten en plichten die hiermee samenhangen.

Wat is wilsonbekzaamheid?

Wilsbekzaamheid heeft te maken met beslissingen over zorg en gezondheid. Iedereen is wilsbekwaam, tenzij een deskundige heeft vastgesteld dat iemand voor een bepaalde beslissing wilsonbekwaam is.

Wilsonbekwaam betekent dat iemand:

- > De informatie over zijn zorg en/of behandeling niet kan begrijpen en/of afwegen.
- > Niet begrijpt wat de gevolgen van zijn besluit zijn.
- > En/of geen besluit kan nemen.

Wilsonbekzaamheid wordt per situatie beoordeeld. Een cliënt kan niet in één keer voor alle beslissingen 'wilsonbekwaam' worden verklaard. De deskundige moet per situatie beoordelen of de cliënt daarover een beslissing kan nemen. Wilsonbekzaamheid is daarom altijd 'terzake': voor de situatie waarin hij wilsonbekwaam is verklaard.

Vertegenwoordiging

Iemand die wilsonbekwaam is heeft een (wettelijk) vertegenwoordiger. De vertegenwoordiger behartigt de belangen van de cliënt op het punt waarvoor hij wilsonbekwaam is. Daarnaast is de vertegenwoordiger het aanspreekpunt bij uitwisseling van informatie over de gezondheidssituatie van de cliënt.

Wettelijk is vastgelegd wie vertegenwoordiger kunnen zijn:

1. De wettelijk vertegenwoordiger, dat is de door de rechter benoemde vertegenwoordiger, de mentor of de curator. Als hiervan sprake is, moet er een verklaring van de rechtbank zijn die deze vertegenwoordiger, mentor of curator aanwijst.

Als deze er niet is:

2. De schriftelijk gemachtigde vertegenwoordiger, dat is degene die door de cliënt benoemd is als zijn vertegenwoordiger. Als hiervan sprake is, moet er een verklaring -al dan niet van de notaris- zijn die bevestigt dat de cliënt deze vertegenwoordiger heeft aangewezen (bijv. een levenstestament).

Als deze er niet is of niet optreedt:

3. De echtgenoot, geregistreerd partner of andere levensgezel van de cliënt.

Als deze er niet is of niet optreedt:

4. De ouder, broer, zus, kind, grootouder of kleinkind van de cliënt.
Let op: een nicht of neef, vriend(in) of buur mag niet zonder een schriftelijke volmacht of een beschikking van de rechtbank de wettelijke vertegenwoordiger zijn.

Bovenstaande opsomming is in volgorde van wie in welke volgorde als rechtsgeldig of bevoegd vertegenwoordiger mag optreden. Bij beslissingen over zorg en behandelingen kijkt de hulpverlener dus eerst of er een mentor of curator is, dan of er een schriftelijke gemachtigde is. Zo niet, dan kunnen de partner of de genoemde familieleden vertegenwoordiger zijn.

Goed vertegenwoordiger

De wet geeft aan dat de vertegenwoordiger zich moet opstellen als een goed vertegenwoordiger door de cliënt zoveel mogelijk bij de vervulling van zijn taak te betrekken. De vertegenwoordiger:

- > geeft de cliënt, binnen diens mogelijkheden, zoveel mogelijk ruimte om zelf te beslissen;
- > ondersteunt de cliënt bij het nemen van weloverwogen beslissingen;
- > respecteert de besluiten van de cliënt;
- > betreft de cliënt zoveel mogelijk bij de besluitvorming;

> beslist namens de cliënt zoveel mogelijk in het verlengde van diens wensen;

> geeft de cliënt informatie over dat wat voor de cliënt beslist wordt.

De hulpverlener heeft op grond van goed hulpverlenerschap de mogelijkheid een besluit van de vertegenwoordiger te verwerpen als hij/zij zich niet opstelt als goed vertegenwoordiger. Met andere woorden, het belang van de cliënt weegt zwaarder dan het recht van de vertegenwoordiger.

De rechten van de vertegenwoordiger

> De vertegenwoordiger heeft recht op informatie over:

- De rechten en bevoegdheden van vertegenwoordigers op grond van de Wzd.
- De rechten van de cliënt op grond van de Wzd.
- De klachtenregeling van de klachtencommissie Wzd.
- Wie de zorgverantwoordelijke is van de cliënt.
- De huisregels.
- De cliëntenvertrouwenspersoon.

> De vertegenwoordiger heeft recht op ondersteuning door de cliëntenvertrouwenspersoon (CVP) bij zaken of klachten die verband houden met onvrijwillige zorg.

> De vertegenwoordiger heeft het recht om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie. En als de vertegenwoordiger het niet eens is met de uitspraak van de klachtencommissie of als de klachtencommissie niet tijdig heeft beslist, een verzoekschrift in te dienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht. De CVP kan de vertegenwoordiger hierbij ondersteunen.

> De vertegenwoordiger heeft het recht om namens de ter zake wilsonbekwame cliënt:

- Inbreng te geven voor het zorgplan.
- De voorkeuren en wensen van de cliënt kenbaar te maken.
- Al dan niet toestemming te geven om de contactgegevens van de cliënt en de vertegenwoordiger door te geven aan de CVP.
- Daar waar de CVP is ingeschakeld, al dan niet toestemming te geven voordat de CVP informatie krijgt over de cliënt.
- Al dan niet in te stemmen met het zorgplan.

- Gehoord te worden bij de evaluatie van het zorgplan van de cliënt.
  - Deel te nemen aan het overleg over alternatieven voor onvrijwillige zorg.
  - Deel te nemen aan het overleg over het opnemen van onvrijwillige zorg in het zorgplan.
  - Geïnformeerd te worden over het overleg met een extern deskundige als het niet lukt de onvrijwillige zorg binnen de gestelde termijn af te bouwen.
  - Geïnformeerd te worden voordat onvrijwillige zorg voor de eerste keer wordt verleend.
- > Daar waar de vertegenwoordiger het niet eens is met het oordeel van de hulpverlener over de wilsbekwaamheid van de cliënt, heeft de vertegenwoordiger het recht hierover een klacht in te dienen bij de klachtencommissie Wzd.
- > Rond verlot van de onvrijwillig opgenomen cliënt heeft de vertegenwoordiger de volgende rechten:
- Een verzoek tot verlot voor de cliënt indienen.
  - Geïnformeerd worden over een verzoek tot verlot.
- > Rond verlot en ontslag heeft de vertegenwoordiger, indien van toepassing, de plicht om de voorwaarden en beperkingen gekoppeld aan het verlot of ontslag, na te leven.

Meer informatie

Over vertegenwoordiging bij wilsbekwaamheid:

- > www.goedvertegenwoordigd.nl
- > www.regelhulp.nl
- > www.dementie.nl
- > www.rechtspraak.nl

Over de cliëntvertrouwenspersoon:

- > ActiVite.nl/vertrouwenspersoon

ActiVite

samen voor de beste zorg

 (071) 516 14 15

 info@ActiVite.nl

 ActiVite.nl

